

[Hartvig Frisch.]

overhovedet ikke kunnet opretholde vor Landbrugseksport til England. I 1929 solgte vi ifølge den danske Handelsstatistik for 960 Mill. Kr. i England og købte kun for 263 Mill. Kr. Ser vi nu paa Tallene for 1937, hvor vi er naaet højest op med vort Salg siden Krisen, finder vi en Udførsel paa 825 Mill. Kr. og en Indførsel fra England til Danmark paa 640 Mill. Kr. Den enorme Stigning i vor Aftagning af engelske Varer, som bedst markeres derved, at Danmark nu er den trediestørste Aftager af engelske Produkter i Verden — vi kommer lige efter Tyskland —, og som altsaa beløber sig til 143 pCt. sammenlignet med 1929, kan det siges ubestrideligt havde aldrig kunnet udvikles ad Frivillighedens Vej. Alligevel prøver Venstrepresen paa at bilde Befolkningen ind, at Valutacentralen er en Ulykke for Landbruget.

Desværre er Udsigterne til øget Frihandel i Verden i Øjeblikket mørke, og den højtærede Statsminister har sikkert Ret i, at den ændrede Tingenes Tilstand ikke er en kort Overgang, men noget varigt inden for Verdensøkonomien. Derved er det danske Landbrug og dets fremragende Udøvere stillet over for to Hovedopgaver. Den ene er en bedre Udnyttelse af den danske Jords Raastofmuligheder paa Linie med de Tanker, som er gjort gældende for nylig af Forstander J. C. Overgaard, Ladelund. Han regner ikke med Muligheden af en væsentlig Forøgelse af vor Eksport til England og betragter det ogsaa som udelukket, at man kan regne med en væsentlig Forøgelse af Eksporten til Tyskland.

Hvad England angaar, kan jeg lige henise til de Udtalelser, som den engelske Landbrugsminister Morrison fremkom med i Gaar i det engelske Underhus.

J. C. Overgaard mener, at Landbruget ved et stedse stigende Høstudbytte vil kunne overflødigøre en ikke ubetydelig Del af de indførte Fodermidler. Det er en Tanke, der ligner den af Enrico Dalgas udtalte: Hvad udadtil tabtes, skal indadtil vindes. Det tjener til Ære for Landbruget og fortjener almindelig Støtte fra Statens Side, hvis et saadant Arbejde paa langt Sigt energisk kunde tages op. Jeg formoder, at det netop er disse og nærbeslægtede Spørgsmaal, der overvejes i det af Statsministeren ned-

satte Raastofudvalg. En Støtte for disse Bestræbelser finder jeg ogsaa i de planøkonomiske Ordninger, som i Begyndelsen af denne Samling forlængedes, baade for Svin, Korn, Kød og Smør, og hvorved i hvert Fald Hjemmemarkedets Priser lagdes i et fast Leje. At det delvis maatte gennemføres med Arbejdernes Stemmer mod Landbrugernes, nævner jeg kun for Fuldstændighedens Skyld. Saadan er nu engang Vilkaarene for et Samarbejde mellem Arbejder og Bonde i dette Land.

Den anden store Opgave maa være at skabe en betryggende og varig Ordning for den yderligtliggende Del af Landbrugets Gæld. Hertil sigter Regeringens store Gældsforslag, som kort efter Jul blev forelagt den nedsatte Gældskommission. Forslagets Hovedlinier vil være Offentligheden bekendt, og naar det ikke er kommet til Behandling her i denne Samling, skyldes det udelukkende en Henstilling fra selve Landbrugets Repræsentanter i Kommissionen. Personlig beklager jeg Udsættelsen. Jeg tror, det havde været heldigt for Landet som Helhed, om denne Sag havde fundet sin Løsning i en Tid, der væsentlig maa betegnes som gunstig, hvad Konjunkturerne angaar. Jeg begrunder dette med, at det i en saadan Tid er langt mere muligt at sondre mellem de dygtige Landmænd og saadanne, som i Virkeligheden ikke egner sig til at fortsætte Bedriften. Jeg vil understrege, at det ikke er Regeringen eller Regeringspartierne, der er Skyld i Udsættelsen. Det siger jeg ikke mindst paa Foranledning af nogle Udtalelser, der blev fremsat her i Tinget den 8. April af det ærede Medlem Hr. Oluf Pedersen — de findes Sp. 4970 —, og heri sigter det ærede Medlem Regeringen for at have sveget sine Valgløfter. Det er en alvorlig Beskyldning, der, selv om den er aabenbar grundløs, ikke bør staa uimodsagt i dette høje Ting. Det giver mig Anledning til paa Grundlag af Socialdemokratiets Valgmanifest fra denne Perodes Begyndelse 1929 og ved Slutningen af 1935 at dokumentere vort Partis Politik i hele denne Periode.

I Manifestet fra 1929 gaar Socialdemokratiet ind for følgende bestemte Punkter, hvortil jeg skal tilføje de tilsvarende Handlinger: Vi vendte os mod Nedskaeringen og har gennemført Socialreformen. Vi krævede Restaurationsskatten ophævet og gennem-